

Studinajumus nem preti:
iš ū, vee Lankowska un Vilop
Leelaja cēlā № 7, Helmingsa namā
gā, J. E. C. Kapteinu lga grah
ods, Eeksh - Mīgas Leelaja Rehnini
cēlā № 10.

Makfa par studina jumeem:
sap. par sikhlu rakstu rindiu; pahy-
toschana is sweschahm walodahm
par brihu.

Jelgawā: Pee Lankowška un Līkopa fgeom. Leelajā eelā № 7, "Latv. Aw." elspēdījā.
Bauskā: Steina lga aptekā. **Talsōs:** J. Hirš man a lga un h. To wa lga grahm. bode.
Kuldīgā: Herd. Best horna lga un Hartma na lga grahm. bode. **Mīgā:** J. G. C. Kapteina lga grahm. bode, Gelsch-Mīg. Beel. Nehnini eelā № 10; B. F. Häckera drukatavā, Paleisjas eelā № 3.

Pahr fainneezibas grahamatahm jeb fainneezibas
rehkinumeem.

„Ko tu dodi waj dabon, to raksti wisu grahmatā“, ta mahz
gudrais Sibraks; jo neweens zilwels newar paturet wisu galvā. Kac
fawus eenahkumus un isdewumus nepeerafsa ihpaschā grahmatā, ta
dsihwo kā pa meschu. Winsch nesina flaidri pateikt, zil eenehmis, zi
isdewis, un zaur tahdu nesinaschanu iszelahs daschu reis gan pascham
gan ari ziteem no tam flahde, ja — pat strihdinisch un suhdibas
Tandehlt gan peenahktos katram zilwelam, lai tas buhtu fainneeks wa
kalps, puvis waj meita, wisu to katru reis peerakstīt, ko winsch eenen
waj isdod, nopolna waj patehre. Sainnekeem buhtu bes tam rehki
numi jawed pahr lauku augleem, pahr wiseem lopeem, pahr faimes lon
un deputatu, pahr eenemtu un isdotu naudu, lai flaidri finatu, kur un
zil isgahjis, kur palizis — netik ween rubulis, bet kur ari isdots katru
grasis. Muhku laiku jaunā pa-audse mahl rakstīt, um domaju, ka ar
tit dauds prot, tahdu rehkinumu west. Bet zil buhs gan tahdu fain
neezibu, kur tahdas rehkinumu grahmatos atronamas? Man domat, ka
gan reti, loti reti tahdas useefim. — Tahdas fainneegibas grahma
tas redsam tik pee kungeemi leelās muischās, kur tāhs wed muischu skrih
weri waj muischlungi. Pee masgruntneekeem man tāhs loti mas pa
sihstamas. Daschs aibildinajahs, ka tāhs neprotot pareisi un peh
lahrtas fastahdit, un tamdehk to nedarot. Bet tur naw nefahdi leel
raibumi. Katrs dauds-mas skolots zilwels sinahs, ka tas darams, un
zeru, ka skolotaji, skrihweli un wehl daschi ziti ari labprah tam eerah
dihs, kas to wehlahs.

Bet lo lai fakam no tahdeem, kas gan labi fina un prot, ta
tahdi faimneezibas rehkinumi wedami un tomehr to nedara? Tee gan
laikam ar to aibildinajahs, ka fchis darbs pagehrot dauds laika un
teem ne-esot preeskch tam tilk dauds walas. Bet tas nemas nepraso
stundahm darba. Lai tilk tura masu kabatas grahamatinu pee fewis
kur us ahtru roku wifus eenehmumus un isdewumus war peesihmet; na
schihs tad tos warehs eerakstil walas brihschöd sawas faimneezibas
grahmatas. Wehl daschs zits atkal ar to aibildinajahs, ka tas neko
nepalihdsot, kad wisu smalki jo smalki peerakstot, jo tamdeht jau wai
rat ne-eenenschot un masak ne-isdoschot. Tos rubulus, lo retumis is-
dodam, gan ari galwā paturam un finam, kur tee palikuschees, be-
tahs kapeizinas, kas schur un tur notehretas, tahs aisgahjuschas nema
not, nesnot. Ja tahs wifas buhtu peerakstitas, tad buhtu leelu leelee
brihnumi, par zik dauds rubleem tahs fakrahjuschahs. Smalki westi
rehkinumis, kur katrs tehrinsch peerakstits, tewim rahditu ka speegelis,
zik dauds rublu eeripojuschi frogia papus kabata, zik isdots tregos un
sakumu ballès, zik tu par gadu isdewis par vihpitti un tabazinu, par zi
garineem un papiroseem un par dauds un daschadeem ziteem neekeem.
Tamdeht tahdi smalki westi rehkinumi, kur katra isdota kapeika peesih
meta un katrs tehrinsch peerakstits, war gan us preeskch issargat ne
nelektigeem un weltigeem isdewumeem, war gan klubinat, buht wairat

Pavahne.

Raudas fahribas angli.

(Beigumis.)

XI.

Beigas.

Pehz tam, kad Morizs jaunojā dīmtenē dauds-mas bija eedsishwo
jees, weens no wina pirmajeem darbeem bija tas, sawam draugam
Schpehtu Frizim, rakstit gareu wehstuli, kuraā winsch tam sawu sirdi is
kratija un flaveja ne-issakamo laimi, lahdu tam Marija zaur wina
behru uistizigo lopschanu un ruhpigo audsinafchanu fataisījusi; bes tam
winsch Frizi sirsnigi eeluhdsa, winaus A... zeemā tadschu rei
apmelset.

Lai gan Marija bija us brahla waizajeenu isstahstijusi, ka wiari Schpehtu Frizis un Marija, zaur wirsmeeschakunga laipno valihdsib stahwejuschi wehstulu mainā, un ka wixam esot wifs notikuschais, kā ari pat Moriza apschehloßhana siaota, tad tomehr Morizs wehlejahs pats ar draugu stahwei agrakā satiksmē un tam suhitt sirsnigu apswei zinajeeunu is sen peezeestahs dšimtenes. Waj wiamaa pēe wehstules rak stichanas ari bija wehl kahds jits noluhs, to Marija nesinaja, un ar mehs to nezirkom schim brilshkom ušenirat.

Pa tam-lai Morizs ralsta fawu wehstuli un mehs apfslatistiniee
pehz pascha meschakunga un wina tagadejahs dñishwes. Jaunà weeta
us kuru Schpehtu Frizis tika pahrzelts, ka jau augschà minejahn, ati
radahs semes paschà tahłakà galà. Bet laba un patihkama bija sch
weetina. Meschneeka dñishwolliś atrabahs jaula, bagata zeemä, un sch
turumä bija meschö, kusch netik ween zaur saweem flakajeem koleen
un mescha svehru un putnu bagatibu bija eewehrojams un patihkamis
bet ari bija weegli pahrraugams un apsfargajams, tapehz ka winsch ne
bija masjäc dalas islaits, bet stahweja pilnigi weenkopus. Zik laimig
un peetizigs Schpehtu Frizis buhtu jutees sem scheem, latra ihsta mesch
neekä srdi eepreejinadameem apstahkleem, kad winsch tik buhtu warejis
fawu ehrt dñishwojamo ehku dalitees ar to, pee kuras wina srdis ne
pahriwehrschaamä mihlestibä peeklehrahä, proti ar fawu Mariju! Bet i
labi winsch ari sinaja, ka tas til war jaufs sapnis buht, Mariju ka
fawu mihloto draudseni pee faweeem fahneem redset. Kad ari Morizs
buhtu no fawas foda weetas pahrnabzis mahjäc, tad tadshu tam bija
mas zeribas, ka wina atjaunotä preziba pee Marijas kluhiu paklausita
Winsch sinaja, ka Marija drihsaki nebuhs schikrama no fawa brahla
fameht Agate nebuhs tik tahlu pee-augusti, ka wina waretu mahju faim
neezibu appgahdat. Tik arweenu peenahkdamahs wehstules no mihlakah
bija wita weeniga zeriba, wina weenigais preeks; jo tanki iskfatre

69. *gada=gahjums.*

Gefch- un ahrsemē: Rudolfa Mosses lga wiſas ekspedizijsās. — Walmerā: Trey lga
grahmatu bode. — Wallā: M. Rudolfs lga grahamatu bode. — Peterburgā: pec Be-
terburgas zeen. Latweesku draubses mahzitaja. — Ves tam: pec zeen. mahzitajeem —
tillab Widsemē, kā ari Kursemē.

apdomigam un taupigam, lai jaunās deenās un spēkla gadījumiem efekta hītā preeksītā nahkotnes — nelaimes atgadījumos, slimības un wezuma deenās. Ja grib fahrtību uštūret un sawu dīshvi pareiži vadīt, tad wi-fadā wihsē jawēd rehlinumi.

jadsetu strahmet mairaf netà atx'tif deuds. Tò salòz amuntà: k'ficit fajini

jadsetu stahwet wairak neka otr'rik dauds, ka labâ grunte; scheit kozini neteek ari peseeti, bet tikai stahw starp pahri pehdas gareem meetineem, kamehr potejamais sariensch fa-audsis. Schai kolu skola starp strihpahm neteek aprakts, bet ar schkuhrdselsi isschkuhrets, un pa wasaru wisa kolu skola isskatahs dseltena no nesahles, un ja mehs pehrkam kabdu auglu kolu, kaut gan winsch lihks un dauds saru wahschu pilns, un jau daschi apsuh-nojuschi, tad mehs no pahdeweja teekam apmeerinati, ka lihkumis pee taisna meeta palikshot taisns, sarinu wahtis aisaugshot, un fuhnas wehjsch isputinashot. Bet lai eewehrojot, kur jau esot auglu sari un pum-puri, jo jau otru gadu buhshot angli; fchi koli ne-esot isslufinati ar mehfleem; to warot wisi kaimini apleezinat, ka winsch us fawa dahesa wehl mehslus ne-esot wedis, kamehr tas pastahw, un par wina grunti jau fo-lits pulka naudas, us kuras dauds gribejuschi keegelu zepli eerihlot (tas buhtu ari labaki bijis). — Nu labi, — mehs samalsfajam par kozinu, kurech tad ar mokahm top israkts. Behz tam mehs eeraugam pahri, ja dauds, trihs meetu faknes; pa welti mehs pehz matu faknehm statifim, un ja mehs pehz tahdahm prafifim, tad teiks, ka taks pee-augshot, pahrestah-dot muhsu augligâ semê. Labi, — mehs to eestahdism labâ, augligâ semê un dosim wehl nabagam pahri reislas tauku supi, un ja mehs koka stahwu wehl ar fuhnahm aptinam un aplaistam, tad muhsu kols augs un fahks dsiht sarus, — sinams, pirmo gadu gan ihfinus, bet latru gadu garakus, un auglus yateesi jau otrâ gadâ redsefim. — Bet kad koka stahwu pehz 3 waj 4 gadeem apskatam, tad — kas pikis! — saru rehtu weetâs ir manami melni pleki. Kas tas? Nu smehrejam ar potwasku, nu nefnam, kas par wainu un no kam, lihds mums kahds faka, ka lokam esot brants jeb wehjsis. Nu mehs grescham un smeh-rejam, ka kates mahza, un ta puhlejamees gar winu gadeem. Kamehr weena wahts sadfisht, eerodahs diwas, — un ta tas eet, kamehr beidsot ap-nihkst un saude patikschani, un nu lauj gar kolu strahdat laika lobam. — Bet kad mehs sinam, ka fihkstti auguschanm lokam ir masaki lambarisch, neka ahtri auguschanm, tamdeht mehs fakam: tas kols ir mihsfis un tas zeets. Ta tad fihkstti auguschanm lokam, us labas semes stahditam, pawairojahs matu faknes, zaur ko wairak baribas daku teek peewests, kas wehslat tek pa misas apakschu lihds lapu galeem, un lapas idwesch flahpelli un eedwesch ori no gaifa baribas dalas, zaur ko no faknehm nahkuschahs baribas dallas teek pahrwehrstas par lambarischu weelu, tas ir eefsch katra lambarischha fastahw eefsch dihgli preefsch lambarischu atdalischanahs, un schahda atdalischanahs noteek no aug-schais us apakschu koka stahwa, — bet ka jau teikts, kad kols no masatnes ir fihkstti audsis, un nu winam teek peewests wairak baribas, kure kols nespeli isgatawot, zaur ko noteek baribas daku atpakal pluhschona starp lambarischheem, kura teek isspeesta us ahrpusi un saweenojahs ar gar misu teloschahm baribas dalahm, zaur ko noteek sakarfejums jeb brants, jeb, ta faktot, bariba, nefagremota, sakarfejahs, zaur ko zelahs degums pee misas un misa paleek melna un junkurena, kols eefschpusé no eefahkuma ir dseltens, pehz tas paleek melns un wahts top arweenu leelaka, misa aax wahti forev. — mohrdi faktot: ogtams metsüs

Tewi wehl no wifas s̄rds mihlo, un Tu to gan wehl labaki ſināt, tapehz fa Juhs pa wifeem ſcheem ilgajeem gadeem beeschi ween farakſtijuschees. Ari to es eſmu iſdabujis, ka til manis un manu behrnu dehl Marija atfakahs no tahs leelahs laimes, kahdu wina pee Tewis pateefi buhtu atraduſi. Tas ſpeesch gruhti manu ſirdi, ka žaur mani diweem zilwekeem japaſaudē fawa dſihwes laime, kurei man til dahrgi, fa Tu un mana mihla Marija. Walar es paht to ar Mariju nopeetni iſrunajos; bet wina tomehr neka negrib dſirdet no prezibas, lamehr Agate naw til leela iſauguſi, ka ta waretu iſpildit wixað weetu mahjas waijadſibás. Tomehr lihds tam laikam tad wehl kahdi yeezi waj ſechi gadi pa-ettu, un man waj ſirds luhtu, ja wehl ſhee ilgee gadi yee teem buhtu japeefkaita, kureis Marija man jau tā upurejuſi no kama ſaukalo dſihwes laika.

Wakar wakara, kad bes meega gulta wahrtijos, man eenahza
fchahdas domas prahtha, jeb es labaki teiku, tas Kungs man tahs
eedewa, jo es Winu pehz ta luhdsu: Pehz pusgada buhs muhsu wees-
niza un lihds ar to pee tahs peederigais semes gabals dabujami nomä,
jo tagadejais nomneeks dofees atpakał us sawu dñimteni, tur tahu
mantojumu sanemt. Kä buhtu, kad Tu sawu tagadejo weetu astahiu,
Mariju prezetu un kä mans mihlotais swainis us weesñizu eetu? Ma-
rija tad ari waretu manu saimneezibu pahrluhlot, kur man tas nebuhtu
eespehjams; wiñai tad jau ari newaijadsetu fchirktees no maneem behr-
neem, kueus ta tåpat mihlè, kä tee wiñau; ta tad mehs waretu, ja
Deewä palihds, atrast laimigaku dñihwi, kas mumä warbuht atlihdsi-
notu oryktu negaktri

Sinams, ka es fcho tik tai zeribâ rakstu, ka Tawa mihlestiba us Mariju schinss ilgôs gadôs tik pat mas buhs pahrwehtufes, ka to Marija wehl arweenu pret Lewi saguht. Ja tas nu ta ir, ko ari tigu, un ja Tu ar manu preefschlikumu eñi meerâ, tad es jo drîhsî neitk ween kahdu wehtuli no Lewis sagaidu, bet jo wairak Lewi paſchu, tikklihds ka Tu us kahdahm pahris deenahm atwalinajumu buhsî dabussiš.

Lewi ſirfnigi fweizinadams, ari no Marijas, paleku
Lawo uſtizamais draugs Hartmaru Morizs.¹¹
Rahdas juhtas ſchi drauga wehſtule pee muhsu Schvehta uſmo-
dinaja, ir geuhti apraſſit. Schahdas un tahdas domas jauzahs tagad
wina galvā, ta la tam geuhti nahzahs, kaut fo zeeti apnemtees. Jaure
drauga preefchlikumu wiham rahdijahs wina karſtakahs ilgoſchanahs
un nelokamahs zeribas preefchmets tagad jo weegli ſafneedſams, pebz
kahda tas wiſoſ aſtonoſ gaddoſ weſti bija ilgojees. Nobija jau doma-
jams, — ja til Morizs mahfas ſirdi pareiſi bija eeflattiſees, jo tur
wehl dega agraka mihleſtiba, — la wina ari tagad grībetu atſajitees
no ſomaņekhanahs ar ſchabtu Triji.

Semkopiba un saimneeziba.

Vasaldrusashana aifleetga.

Pawafaras isfehjumu leetâ.

Semkopis gan nebuhs wis pawifam bes ruhpehm schai tik loti agrā pawafarā kēhrees pee faweeem lauku darbeem, tamdehlt ka winsch if peedfihwojumeem sīna, ka aufstas, asas deenas un nakti-salnas muhsu klimatā eerdahs Aprīla un daudzreis wehl Maija mehnesi; bet tadšu ir, noluhlojotees us pagahjuscho seemu, domajams, ka laiks schogad ari wisu fcho pawafaru tāhds pat paliks un buhs filtaks nekā gitahm reishahm, kamdehlt ir eevehlams, wafarejas iffehjumu pēh tam eekahrtot jeb eerikhof.

Wišpahr derigus nosfazijumus preefsch kahdeem finameem semkopibas darbeem, ihpaschi pawaſaras ifſehjumu ſinā, uſtahdit, ir loti gruhti, pat gandrihs ne-eefpehjami. Semes daschadiba un gaſha apſtahki pee tam ir no tik leela ſvara, ka preefsch katra apgabala, ja — pat preefsch katraſ muſchäſ, katrahm mahjahm buhtu ja-uſtahda ſawi ihpaschi nosfazijumi. Sinatniba jau ilgi ſtrahdā un nodarbojahs ar to leetu, lai preefsch iſkatra ſtahda jeb auga nosfazitu pareijo fehjas laiku, ta ka ikweens ſemkopis waretu bes behdahm pehz tam rihkotees; bet, deemschehl, tas ir weens no wiſu gruhtakajeem darbeem, un wi-nam ir tik daudſ ſchkehrſchlu zelā, tik daudſ kaweklu maifahs pa ſtar-pahm, ka mums wehl lihds ſchim ir jaſchaubahs, waj to ari maſ reiſ warehs iſdarit. Kä tik daudſ zitōs ſemkopibas jautajeendō, ta ari pa-reiſa fehjas laika ſinā ir daba ikweena ſemkopja iħſta wadone. Bes waſjadsibas kawetees, ifſeht fcho waj to augu, tikai iſ bailibas, ka wehlač nelahga laiks waretu warbuht kaitet jeb padarit ſkahdi, mehs turam par kluhdu, — un to paſchu ſakam ari no ſchihſ pawaſaras, kura muhs pa wairak nedefahm agrak ir apzeemojuſi.

Dauds raibaka par rudenis iffehjumu ir paawasras augu iffehschana, kura pee mums allashin Aprili eesahkahs un lihds Maija beigahm, ja — daudstreis pat lihds Junija pirmajahm deenahm wellkahs ieb nowiszinojahs.

Wisu papreefsch waijaga, atbildot us to jautajeenu, noluhtkojo-
tees us pareiso ifsehjuma laiku, tiflab pawafarā, kā rudenī, diwas
galwenahs leetas paturet azis, un proti, piremkahrt, agraki neseht, ka-
mehr seme ir tahdā buhfchanā, ka wina ir peeteekofchi weikla preefsch
fehklas usnemfchanas, un ka ta dod drofchibu, ka augi tanī labi is-
docees, un otrkahrt, ka jo ahtraki stahds aug, jo drofchaki labas plau-
jas ir sagaidamas, bet ka tas tikai tad war notiķt, tad tamlihdsās
ari waijadfigais mitrums un filtums semē ir atronams. Šī fchi tad
islobahs ziti wišpahrigi nosazijumi.

Seme pawaſarā ir tilai tad weikla un labi fagatawota preefsch
ſehklas uſnemſchanas, kad wina ihſta laikā, un proti jau ruden' tituſi
dſlaku uſarta un attal peeteekoschi ir nogulejuſees; ta ir weena no
wiſhwairak nepeezeefchamahm leetahm. Pirms tas naw notiziſ, ne-
buhtu lauks apſehjams, un pat ari tad nē, kad zaur to laika ter-
minſch, lihds kuraam fehſchanu tura par labu, drusku buhtu japatur-
pina. Sehklu iſſeht tahaſa ſemē, kura naw ſchahdi fagatawota, ne-
war nekad buht labi. Ja arumu kahrta uſ tilai pawaſar' artas ſe-
mes wehl naw attal nogulejuſees, tad neſkaitamas masas, tuſchhas
weetas atrodahs ſemē, un daudſreis tad ari truhſt ta mitruma, kura
ſpeedigi waijadſigs, lai fehklia ahtri dihgtu. Bet pat ari tad, kad
ſeme wehl deewſgan mitra un fehklas graudi attihſta faknes, ſchihs

beidsamahs zaur pa daudī tschauganahs semes nogulefchanos teek nospeestas lihkas, un schai gadijumā, kas gandrihs arweenu eerodahs, nawwairis fagaidsams, ka stahdi pareisi attihstitos. Tamdeht labi tam semkopim, kas sawus laukus, kuroš nodomajis feht wafareju, jau ruden' ir kreetni fagatawojis un nu pawafar' sawu labibu war eekaisit tahdā semē, kura zaur fala un seemas mitruma palihdsibu ir nahkufi tahdā buhfchanā, kahda zaur wišlabako apstrahdaschanu pawafara nefad newar tikt sagahdata.

Pehz seemas un laika jeb gaifa aistezeſchanas pa tahni nedekahm, waijaga ruden' artai ſemei, ihyaſchi ſmagajam mahlam, buht toti labā ſtahwoſki, ta ka waſarejas fehju apkopſchana brihnum brangi iſdoſees, un darihs labi, ar to pehz eefpehjas drihs eefahlt, tamdehlt ka ſemei netruhkfſt ſiltuma un mitruma.

Semi art pawasarā preefsch firneem, lehzahm un ausahm ir ar-
weenu loti flitti, tas dauds wairak, nekā to tiz, padara, ka eeguhst
masu plauju. Tahdu pa dauds tschauganu semi drihs pehz arfhanas
apfeht, naw nekad labi. Kam ir riaku blukis, tas uj fmilts semes
war gan wehl palihdset; schis blukis brihnum brangi scheit noder,
tamidehk ka winsch tschaugano fmilti faspeesch kopā un tai dod to stin-
grumu, kura preefsch fehku graudu dihgshanas ir tik speedigi waija-
dsigs. Bet mahlainā seme to nepaness; wina top pa dauds zeeta,
un kad tad pehz wafarejas issehschanas faufs laiks eestahjahs, ka tas
Aprilī un Maijā beeschi mehds notilt, tad flahde ir diwlahrtigi leela,
— jo zaur semes dītaku wandishanu ir tik waijadfigais seemas mi-
trums pasaudets un fehklas grauds tikai lehni waj pa wehlu eefahk
dihgt, ja leetus ne=eestahjahs.

Dſitumis, kura fehla teek eeguldita, ir preefch plaujas leeluma no tilk leela fwara, ka wina, fehlas graudus nepareisi eeguldot, war tilk pamasinata us wairat neka pusi no wesumu flaita. Wispahri nemot, us mahlainas semes wasaras kweeschi un rudiſi, ka ari ausas un lehzas newar dauds dſitaki par 1 zellu tilk eegulditi semē, eekams meeschi wehl pee 2 zellu beesas semes fegas ſpehj isdot augſtus eeneh-mumus, — un tadhā pat dſitumā ari ſirai ir ja-eeguldina. Bet tad-ſchu pee til leelas semes daschadibas un til drihsas laika jeb gaifa mai-niſchanahs ſchai ſinā newar preefch wifeem gadijumeem neka ſtingri-nofazit. Kätram ſemkopim paſcham waijaga preefch fawas semes un fawahm labibahm ifmellet wiſlabako fehlas dſitumu, kad wiſch grib dabut pehz eefpehjas leelas plaujas, bet preefch lam ar 1 waj 2 gadeem wehl wiſ nepeeletek, lai preefch katra gadijuma un katra laika jeb gaifa wiſlabako fehlas dſitumu atrastu kätram augam, jo ſtarpi pareiſeem fehlas dſitumeem weenā gadā — atrodahs arweenu wehl tahdi, kuri otrā gadā ir nepareisi, un tamdeht nau labi, nau derigi preefch ſalmu un graudu radifchanas.

Pahre lauku welschanu tuhlit pehz fehklas ee-arschanas wehl daudsu semkopju domas naw weenadas. Mehs turam par labatu, masakais us mahlainas semes, tikai tad welt, kad jaunā sehja ir pastee-pusees 2 lihds 3 zellu garumā; kad tas agraki noteek, tad daudsreis atgadahs, ka pehz eestahjusjhā leetus eerdahs garosa, sem kuras fehklas graudu asni jeb dihgli noslahyst. Gludi nowelta seme pasaude faufā laikā ari drihsaki ūawu mitrumu, nekā newelta seme, kaut gan to loti dauds semkopju negrib tizet. Tikai ween'weenigi rinku bluki scheit rada isnehmumu, tamdehl ka winsch semes wirsahrtu tā sagatawo, tā farihko, ka pat gluhdas mitrums strihpās jeb gropēs ilgi usturahs. Kur bluki waijaga nemt leetafchanā preefsch semes gabalu faspeeschanas, tur ir kluhdas notifuschas pee semes sagatawoschanas, kuras zaur bluki wairs naw atkal pahrlabojamas; jo faspeesee masēe gaba-

(Peelikums vee „Latv. Av.“ Nr. 16., 1890. g.).
lini naw masak flifti preeskch fehklas pareisahs dihgshanas, nela tee
lelee. Tikai us pa dauds tshauganas fmitls- un purwa semes ir labi,
kad fehklu pesspesch jeb peewel ar bluki, un ari scheit ir rinku blukis
wislabakais.

Ka tikai wišlabaka, ſmaga ſehklas labiba ir janem leetaſchanā, um ir jaſargahs, ka neweenu no tahs ne-ee-ar paſlapjā ſemē, to gan newaijadehs wehl tuwaki iſſkaidrot. Sintenis.

Sintenis.

Dahrskopiba.

Rosch u aþgreefðana.

Roses ja-apgreesch wi slabati Aprila mehnesi, — ik pehz tam, fahds laiks, agraki waj wehlaku. Nuden' ir garahs atwasas drusku japa-ihfina. Stingru mehru pahr roschu apgreeschamu newar noteikt, tamdehk fa ir jarihkojahs pehz tam, ka kurai roschu fugai tas wi slabati nogeld. Tik dauds gan jau ir nodibinats, ka stipri augoschas fugas ir gari un wahji augoschas ihfi janogreesch. Augstee zelmi teek us stiprako atwasu 4 lihds 5 azim nogreesti atpakal, wahjakee sari eeksch pascha krona pawifam isschlibiti. Pee semahm rosehm teek fahnu atwasas tamlihds nogreestas us 4 lihds 8 azim, un widus atwasa teek atstahta drusku garaka. Daschas fugas drihst tikai lotimas nogreest, ja grib, lai winas bagatigi seedetu. Pa wasaras laiku janogreesch atwasas, tiflihds ka tahs noseedejuschas, us tuvalo stipro azi atpakal. Stipri sari, kas nenesf nekahdus seedus, tamlihds top pa-ihfinati, waj pawifam isschlibiti. Zaur to padara, ka roses gandrifs wisu zauru wasaru seed. Turpreti kad tad tikai nogreesch atpakal, kad pirmo reis jau pawifam ir noseedejuschas, tad dabon gan otru, bet neba wis ilgi pastahwochhu seedu laiku.

Daschadi sikhumi.

Kà ahbolus un bumbeerus ari falà war issuhtit jeb iswest.
 Dara labi, ja schos anglus tad eepakà mužâ un scho eeleek atkal leelakâ mužâ, un tad starpu starp abahm muzahm peepilda ar ekseleem, sahgu skaidahm u. t. t. Ja abas muzas ir labi zeetas, un ari spundes ir zeeti aiftasitas, tad issuhtishana war notist wisam salam par spihti. Kas wehl droschaki gribetu iswest jeb issuhtit sawus anglus, tas lai 2 muzu weetâ nem 3, un tad schibs wehl eetin salmos.

Pahr kuhdras mehflu wehrtibu.

Peedishwojumi mahza: 1) ka kuhdra ir masakais tilk pat bagata ar meh-floodahm weelahm, ka falmi; 2) ka mihsal un zeeto islahnijumu millahs dalaas zaur kuhdras pakaisahm teek pilnigi usfuhlti, ta ka lopeem ir ihsti faufa gulas weeta, un tapat ari gahes, ihpaschi amonijaks, teek usfusktas, ta ka gaifs stalks paleek tihrs, zaur ko lopu weseliba loti dauds teek weizinata; 3) ka kuhdras mehfli ir dauds spehzigaki, nela falmu mehfli, un proti tilklab us weeglas similts, preefsch kuras wini it ihpaschi nogeld, ka ari us smagas semes.

Lihdsekkis pret kodehm kaschokos.

Stiprā šķirtū ja-eemet fausa kampara un Spahneeschu piparu smalki sagruhstahs tshaumalas. Šim maišijumam nu waijaga kahdas deenas tħahwet krahfs - waj faules filtumā, lihds lamehr kampars ir iſkuſis, pehz kam tad to iſlahſt. Ir fgo ſkolidrumu nu kaſčols ja-apflaka itin weenadi nu ja-geetin zeetā audellā. Šis lihdsellis ir Kreevijā wiſpahrigi paſihstams ſem noſau-kuma „Kihneeschu kodu tinctura“, un teek ari dauds leetats.

Lihdseklis pret ahdas no pluzina fchanahm.

Wehl mas pastiitams, bet teizams lihdsellis preelsch tam pastahw eelsch tam, ka us nopluzinato weetu usleek ar audekla gabalina palihdsibni maifijumu no ausu milteem un nefahlitem zuhku taukeem. Tulsnu rafshanahs zaur to teel aiskaveta, fahpes nowehrstas un aijsdihschana weiginata.

apglabajuſi malkas stalli, to pabahſdama ſem grihdas, kureu ta uſpleh-
juſi. Noſeedſneeze tika tahs paſchias deenas pawakaree apzeetinata, un
ari no winas padaritaſis grehka darbs tuhlit uſeets, kur ari ta, pahrklau-
ſchinajot, atſinuſees par wainigu. Noſeedſneeze atrodotees wehl ſchim
brihſcham ſlimnizā, no kurenes ta, iſwefelojuſees, tikſhot pahrweſta uſ-
zeatumu.

Fabrikas atwehrschana. Trescho Leeldeen' tika atwehrta pee Annas wahrteem, blakam pasihstamajai Lovsona wehrpschanas fabrikai, Toma Kultera jaun-usbuhweta linu wehrpschanas fabrika. Pati fabrikas ehla ir no muhe, loti skaita, trihstahschiga, ar leleem, gaischeem logeem un plaschahn eefschruhmehm, ko mas mehneshobs usbuhwelis scheijenes teizamais buhwmeisteris Kresslera lgs. Ari ehlas eefschruhmes ir glihti eerikotas un apgahdatas ar wijsjaunakahm, is Anglijas pahrwejnahm mažchinahm. Fabrika teek apgaismota ar elektrizites lampahm, kas nekahdā wijsē naw kaitigas strahdneku azu gaischumam, bet ir loti eeslawejamas weselibas nra. Schim brihscham jaun-atwehrtajā fabrikā esot fahdas 1400 wehrpschanas eetaises, pee sam atronot darbu un labu petku lahdi 100 strahdneku, — bet šhos buhshot us preefšu wehl pawairot. Minetā deenā, kā us jaunahs fabrikas atwehrschanas svehtfeem, bija eeraduschees wairak pilsehtas tehu, kā ari daſchi ziti fungi, kas pee fabrikas atwehrschanas alta nehma jo dīhwu dalibū, wifas fabrikas jaunlaiku eetaises jo smalli apluhkodami un eeweħro-dami. Ari paſchi fabrikas strahdneki bija jo prahvā skaitā eeraduschees us jaunahs fabrikas atklahschani. Īapat ari par kreetnu musiku bija no fabrikas waldes puſčes gahdatis, kas wiſus weeſus jo jautri eelhg-fmoja. Fabrikas atwehrschanas svehtu deenu nobeidſa, fabrikas pagalmā muſtai ſpehlejot un wiſeem weeſeem jautri jo jautri deiſot un tehrſejot. Weylu jaun-atwehrtajai fabrikai daudz laimes un labas ſek-mes, zihtigi zenſtees us preefšu, un tā farvu ſprauſto mehrlē ſafneigt, kas ari protams, muhju paſchi strahdneku fahrtai buhs par ſweh-

ribu un muhju pilsehjai un wiras apkahrtnei par godu. R.
Weetas pahrmainishana. 9. Aprilī Jelgawas Annas bāsnīz-
skolas otrs skolotajs Freiberga tgs atstāhja fawu lihdsfchinigo weetu,
kuru wairak gadus ar leelu užihtibu kopa, un aīsgahja us tā fauktē
„Bezo Rōmu”, aīs Annas wahrtēem, par skolotaju, turenēs ne sen no-
mirusħa pirmā skolotaja weetā. Freiberga tga aiseesħanu no schihs
weetas loti noschelħlo abu Jelgawas Laiweeschu draudschu lozelki, tam-
deħt fa liħds ar wina weetas pahrmainu ari saudejhahm fawu liħds-
fchinigo dseidataju un pa dakai ari eħrgelneku. Abas pehdejabs wee-
tas tas gan fà weetneeks iplidija, bet tomehr ne-apnijis schos amatus
nokopa ar leelako ruhpestu. Lasitaji no tam gan wareħs noprast, zif
gruhti taħds amats teitan ir, kad katrā sħweħħideenā un sħweħtu deenās
3 reisas deewakalposħana teek notureta, pEE kurahm dseidatajam katru
reis ja buxt pirmajam un jipaleek pehdejam, un Freiberga tgs taħdu
gruħtu amatu wairak gadu no weetas ar leelako użiħibbu iplidija.
Lai augsta is Deewi, kas tam teitan palihdseja tik użiħtigi faww
gruħtos darbus iplidit, ari jaunajā weetā pesejkir fawu palihdsibū
un dad labba ċekka! Ta na mifla fied ħażnejt tam użżeen dandek

Korsetes kā jaunavu veselības pūstītājās. (Gefuhtīts). Ra kor-

Selaginella notiflora

Deewakalposchanas Annas basnizā no 18. lihds 25. Aprilim.
3. Svehdeenā pehz Leeldeenas, 22. Aprilis: 1) Lauku draudsē: Deewakalposchana pulkst. 9ds no rihta; spred. mahz. Conradi.
2) Pilsehtas Latweeschu draudsē: Deewgaldneeli pulkst. 7ds no rihta;
mahz. Grafs. Deewakalposchana pulkst. 2ds pehz pusdeenas; spred.
mahz. Grafs. — Lauku draudsē usfaukti: Janis Ahbolia ar Annu
Willa; Samuels Kronmann ar Annu Sandersohn; Janis Jansohn ar
Karlīnu Neumann; Janis Wela ar Lawīsi Baumann; Jakobs Leepa ar
Juhli Schantel; Kristaps Steppermann ar Linu Munter. Lauku
draudsē mirušchi: Antrupa preeksch kriisibas nomiris behrniņsch;

